

Friday for Future alla fredagar

Den 25 september är det Global aktion inom Fridays for future. I Sverige är förhoppningen en demonstration framför varje kommunhus.

I Lund samlas högst 50 personer på Stortorget kl 12-14. Tal streamas till vår Facebooksida för onlinedeltagare. **OBS ANMÄLNINGSPLIKT** i vårt Evenemang för 25/9 om man vill vara fysiskt närvarande.

Ompröva beslutet om E22an:s utbyggnad! Var med i klimataktioner!

En kallelse till aktioner to, fre och lö i Lund.

Alla välkomna!!

Lunds kommunfullmäktiges majoritet tog ett beslut att expandera E22 utan hänsyn till ett flertal väsentliga faktorer:

- 1 Effekterna av spårvagnstrafiken (som startar dec 2020)
- 2 Den förväntade minskningen av arbetsplatsresor i hela Skåne till följd av COVID-19
- 3 En utbyggnad leder till avsevärd ökning av hälsoskadligt buller samt förstörelse av stora markytor
- 4 Beräkning av ytterligare skadliga utsläpp av kväveoxid och partiklar
- 5 Alternativa åtgärder för att minska trafiksäkerhetsproblem

En utbyggnad framstår som en missriktad investering under en tid när klimathotet växer.

Skriv under uppropet att [deklarera klimatnödläge](#).

Torsdag, den 24:e sept. samlas FridaysforFuture och andra utanför Polhemsskolan (Trollebergsvägen 41, Lund) kl.16.00 för att visa vårt motstånd mot utbyggnaden före kommunfullmäktiges sammanträde där det kommer att ställas en interpellation om E22:an

Fredag, den 25:e sept., kl 12.00 samlas vi vid Stortorget till en manifestation för att rädda klimatet. Vi välkomnar skyltar som Nej till förhastade beslut om E22 och Nej till utrotningshotade arter. Föranmälan krävs vid Facebook #Fridaysforfuture Lund. [E ller](#)

Fredag, den 25:e sept., kl.12.00, samlas vi vid Lunds Mårtenstorg till en manifestation för att rädda klimatet med skyltar som Nej till förhastade beslut om E22:an. Föransmälans krävs vid Facebook #Fridaysforfuture Lund. Håll avstånd om du deltar. Eller

Fredag, den 25:e sept. kl. 12.00 samlas #FlexforFutureLund med anställda och andra vid Lunds Universitet för en klimataktion. Samling sker vid Professorsplatsen (Helgonavägen 3) och slutar vid Lundagård. Besök Facebook, 'Flex for Future Lund'.

Lördag, den 26:e september kl. 11.00 samlas FFF vid Stortorget Lund med en **skostrejk**. Lämna gärna budskap om klimatet och skor. FFF uppmärksammar det klimatnödläge som råder.

Här, där och på din skärm

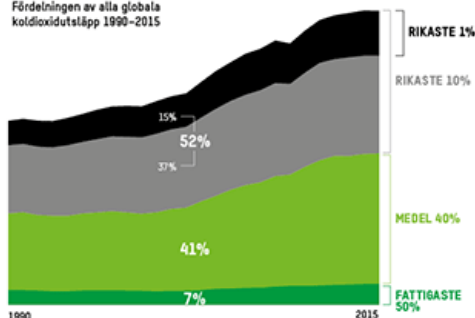
Det finns många små filmer från årets digitala kulturnatt på Youtube. T ex kan du se ett 20 minuters utdrag från Röda Kapellets program inför Statarmuseets jubileum:

[Statarstämmor i Dur och Moll](#)

Ska överkonsumtionen hos 1 % av jordens befolkning leda till undergång för alla?

DEN RIKASTE 1 PROCENTEN SLÄPPER UT **DUBBELT** SÅ MYCKET KOLDIOXID SOM DEN FATTIGASTE HÄLFTEN AV JORDENS BEFOLKNING

Fördelningen av alla globala
koldioxidutsläpp 1990-2015

Källa: Confronting Carbon Inequality, Oxfam 2020

Hela världen har nyligen tagit del av Oxfams rapport som bland annat fastslår att ”den ensamt allra rikaste procenten släpper ut mer än dubbelt så mycket koldioxid som den fattigaste hälften av jordens befolkning och mer än alla EU-medborgare tillsammans”, som SDS Mia Hansson uttrycker det i sin artikel *Klimatkris orsakad av rika – fattiga drabbas*, SDS 22/9

En optimistisk huvudtanke i Thomas Pikettys *Capital and Ideology* är att historien visar att inga samhällen kan bestå om ojämlikheten blir alltför stor. Det är därför klokt göra dem jämlika innan katastrofer som de båda världskrigen inträffar.

Karl Marx var övertygad om samma sak. När kapitalet koncentrerades till en alltför liten minoritet blev en revolution omöjlig att undvika.

Kan vi socialisera de rikaste 1 procentens förmögenhet innan det är för sent?

[Läs Oxfams rapport »](#)

Rapport från riksdagen: Budget för hela slanten! av Hanna Gunnarsson

Den här veckan har det varit budgetvecka i riksdagen. I måndags presenterade regeringen sin budget och samma dag var det budgetdebatt i riksdagen. Vi i Vänsterpartiet har arbetat med vår budget under en längre tid, vi förbereder våra förslag innan vi vet vad regeringen lägger fram i sina budget och sedan justerar vi om det behövs. Det är såklart Ulla Andersson som företräder Vänsterpartiet i budgetdebatterna. En budgetdebatt är alltid en ideologisk debatt och jag rekommenderar definitivt att ni lyssnar på [måndagens budgetdebatt](#). Som vanligt kan man klicka på debattörernas namn i listan om man bara vill lyssna på några specifika inlägg. Efter varje inlägg kommer repliker.

Motioner

Utöver budgeten håller vi nu på med slutarbetet med våra motioner under “allmänna motionstiden”. Under en månad i början av riksmötet får vi skriva motioner om precis vad vi vill. Under resten av året skriver riksdagsledamöterna bara motioner som reaktioner på de propositioner som regeringen lägger fram. Under allmänna motionstiden skrivs ungefär 3000 motioner som sedan behandlas och debatteras under året. Väldigt få motioner blir bifallna. Vänsterpartiet skriver ganska få motioner jämfört med andra partier, men de vi skriver är oftast längre och mer övergripande, “linjemotioner” för olika ämnesområden. Det här året kommer en hel drös riktigt bra och viktiga motioner från Vänsterpartiet!

Studiebesök

Själv har jag nyligen varit på ett mycket intressant studiebesök på Gotland, där vi för några år
2020:27

sedan startade upp regementet P18 igen. Jag fick en riktigt bra presentation av totalförsvarsplaneringen på Gotland, som är lite speciell då Gotland dels är en kommun och ett län i samma geografiska område, vilket gör planeringen mycket lättare, men samtidigt är en ö som lätt kan bli avskuren från resten av landet, vilket gör planeringen svårare. Jag hann även med att besöka Gotlands försvarsmuseum, där jag fick en egen rundvandring utanför ordinarie öppettider (det är ju lågsäsong nu), vilket jag är mycket tacksam för!
Hanna Gunnarsson (v), Riksdagsledamot

Så förvandlades Lunds heliga källa till ett giftigt surhål av Gunnar Stensson

I en blommande hagtornslund fanns en helig källa där människor samlades vid midsommartid för att dansa och sjunga. Källan var uppkallad efter Johannes döparen, men hade kanske ett annat namn innan Skåne blev kristet. Lunden kan ha gett upphov till namnet på staden söder om källan: Lund. Nu ligger Lunds gigantiska avfallshög, Sankt Hans backar, där.

Detta är utgångspunkten för Mikael Lövgrens uppsats [*The naturalization of the urban and corporate logic: How the sacred waters of Lund, Sweden, progressed into a toxic sludgehole.*](#)

Uppsatsen redogör bland annat för hur Lund blev ett maktcentrum för katolska kyrkan, när ärkebiskopen över hela Norden fick sitt säte där, hur bönderna förlorade fäladerna (allmanningarna), hur Lunds universitet grundades för att indoktrinera skåningarna i svenska seder och bruk efter erövringen av Skåne och hur bönderna flera gånger gjorde uppror mot svenska staten och adelsmakten. Mest känt är slaget vid Klågerup, där Malmös husarer massakrerade ett uppbåd på 800 man som rest sig mot inskrivningarna till den svenska armén 1811.

Så här såg det ut när området användes som dumpningsplats på 1960-talet. I nedre högra hörnet syns den dåvarande soptippen som nu är Sankt Hans Backar. I vänster kant syns Södra stambanan, till vänster om denna Kävlingevägen samt början på Christians väg som leder in till Oscarshem. Norra Ringen ligger utanför bildens nederkant.

Bilden är fotograferad från 670 meters höjd, klockan 14.32 den 12 maj 1964 Bild: Foto: Lantmäteriverket

Men dråpslaget mot Lunds heliga källa utdelades 150 år senare, under den period som kallas Den Stora Accelerationen, då alla kurvor för produktion och konsumtion sköt i höjden årtiondena efter andra världskriget. I Lund stod Tetrapak, Åkerlund och Rausings förpackningsföretag, för accelerationen. Tetrapak förlades till Källby, väster om stambanan, sedan företagsledningen förhandlat sig till fri mark, gratis tillgång till el, vatten, avlopp, reningsverk och spåranslutning till stambanan.

De ofantliga mängder avfall som blev konsekvensen av Tetrapaks produktion forslades i dagliga lastbilstransporter till det område som kallas Sankt Hans backar och ett enormt sopberg placerades på platsen, där källan en gång låg. Annat avfall hamnade i hela världen – företaget är

globalt. Hela området blev förgiftat och fiskarna i bäcken dog ut. Källan förvandlades till ett giftigt surhål. Under 1970-talet fördes en intensiv debatt i pressen om miljöskandalen. Miljöproblemen i området är fortfarande långt ifrån lösta.

Tetrapak förorenade också miljön i Källby. På 1990-talet spreds giftig toluengas med stickande lukt över Klostergården och cancerfallen ökade.

Rausing förvandlade sin förmögenhet till finanskapital och lämnade Sverige för att i stället ägna sig åt den internationella finansmarknad som tvingar nationerna att tävla i att sänka beskattningen av kapital till bottenivå med hjälp av bankkedjor som hjälper miljardärer att smugla kapital till skatteparadisen: både Nordea och SEB är inblandade. Tetrapak lämnade Källby som nu ska bli bostadsområde. Frågan är hur förorenad marken är och vad det kommer att kosta att rena den.

Mikael Lövgren har följt Sven Lindqvists uppmaning ”Gräv där du står!”. Han har skrivit lokalhistoria som är världshistoria i Den Stora Accelerationens epok.

Var låg då Sankt Hans källa?

Ännu på 1920-talet ska vattnet ha porlat friskt i källan och myntoffer gjordes i den. Den försvann någon gång på 1940-talet då Lunds skyttegilles skjutbana, som fanns på området, byggdes om med nya markörgravar.

1989 fanns det också planer på att sätta upp ett minnesmärke över källan. Men de rann ut i sanden. Kanske för att ingen tycks veta säkert var källan fanns.

Lundabornas avföring är inte det största problemet av Gunnar Stensson

Lunds kommun gav för en tid sedan några konsulter i uppdrag att undersöka om Lunds avloppsvatten ska överföras till Sjölunda i Malmö eller om det är bättre att bygga ut reningsverket i Källby. De konstaterar att det är billigare och bättre för miljön att bygga ut Källby. Överföringen till Sjölunda skulle kosta 1,2 miljarder, utbyggnaden av Källby skulle bara kosta en tredjedel så mycket, max 400 miljoner.

Både VA Syd och Lunds kommun har hittills förespråkats överföringen till Sjölunda och vid planeringen av Höje ås naturreservat har man utgått från det alternativet. Nu ställs allt på ända.

När vi redogjorde för Naturskyddsföreningens vandring för att studera det förslag som framlagts av Miljöpartiet ([Strövtåg i hembygden](#), VB 25/2020) utgick vi fortfarande från Sjölunda-alternativet, men påpekade att det var osäkert om det skulle förverkligas före 2030. Nu är det sannolikare att det inte kommer att ske alls. Det förändrar förutsättningarna.

Om reningsverket i Källby ska byggas ut kommer nuvarande gränser kring området behöva utvidgas. Något naturreservat vid dammarnas norra stränder blir det då inte. Det som återstår är området utanför Åkerlund och Rausing. Däremot skulle dammarnas vattenflöde inte längre vara något problem. Höjeåns å-råd skisserade ju ett alternativ för att bibehålla det när flödet från reningsverket upphörde.

Naturreservatet får snarare den utformning som vi utforskade under vandringen den 6 september, med bibehållande av åkermarken och den koldioxidfångande skogen mellan industriområdet, Värpinge och Höje å.

Något pumphus kommer inte behöva byggas invid järnvägen. Beträffande utbyggnaden av Källby återstår att se hur förorenad marken på industriområdet är.

VB – och Lund – kommer att återkomma till dessa frågor i årtal framåt. (Se även Alexander Kuprijankos artikel [Lundabornas bajs bör stanna i staden](#) (SDS B3 23/9).

Framgafflat – om cykel och trafik: Gyllenhammar: Bilindustrin har ingen framtid och om elrullbrädor igen – med mera av Ulf N

Pehr Gyllenhammar har sent omsider kommit till insikt

Pehr Gyllenhammar, som under 24 år var vd och styrelseordförande för Volvo, ger i en intervju i gårdagens Göteborgsposten sin syn på personbilsindustrins framtid. Gyllenhammar, idag 85 år, säger helt framt att personbilsindustrin inte har någon framtid. ”Det är inte hållbart att vara och en sitter i sin egen bil”, säger han. Inte heller ser han elektrifieringen som en lösning. ”Batterier är en primitiv lösning”, enligt Gyllenhammar. Den tidigare bildirektören Gyllenhammar, stod på sin tid närmast som en symbol för hela bilsamhället, säger nu att de handlar om att bygga ett effektivt järnvägsnät. Miljön är för Gyllenhammar en ödesfråga och världen måste snabbt

2020:27

”vidareutveckla” Parisavtalet. Synd and ”Grynet” Pehr nu bor i Toronto och under pandemin mer eller mindre lever i självvald karantän – annars hade vi kanske fått se honom i Fridays for Future-demonstrationerna!

Mysteriös skyltning på Gröneгатan

Vad bilden ovan försöker visa (även om det nog inte framgår tydligt av bilden) är en gåtfull skyltning riktad mot fotgängare på Gröneгатans norra del. Trottoarerna på ömse sidor om är försedda med skylten: ”Gående hänvisas till andra sidan”! Andra sidan av vad, undrar givetvis fotgängaren. Andra sidan av stan, måhända? Här är ytterligare ett exempel av många på hur Lund prioriterar biltrafiken och i praktiken tvingar ut de gående på gatan, där det är både farligt och förbjudet för gående att färdas.

Lund bäst på hållbara transporter?

Så har då Lund utsetts till bästa kommun på hållbara transporter i kommun-rankningen SHIFT. Det är femte gången som kommunen placeras sej som nummer ett. Med denna utmärkelse är det nog som nästan alltid när Lund vinner pris inom trafik och transport: placeringen säger mer om hur illa det är i andra kommuner än om hur bra det är ställt i Lund. Jag hoppas kunna återkomma till denna rankning, men det är problem att få fram enkätfrågornas utformning och kommunens poäng för svaren. Det vill säga om en inte är beredd att hosta upp 16 000:- riksdaler, och det är jag inte beredd till.

Om elrullbrädeseländet – igen

I en debatt i kommunfullmäktige i vintras försäkrade Tekniska nämndens FNL-märkte ordförande att nu minsann skulle det bli ordning på felparkerade och fortkörande elrullbräden. Kommunen skulle sluta en överenskommelse med elrullbrädesföretagen om att inte ställa upp sina åkdon var som helst och att de inom vissa områden i staden skulle göra det omöjligt att rulla fortare än 6 km/tim. Vidare skulle bolagen åta sej att snabbt frakta bort felparkerade och slängda elrullbräder. Kommunen skulle avgöra var någonstans dessa begränsningar skulle gälla.

Och det har kommunen gjort. Men det är fortfarande oklart om bolagen har verkställt dessa begränsningar! Så än så länge ser det ut som en tämligen ensidig överenskommelse, om en överenskommelse nu kan vara ensidig. Det är en uppseendeväckande ovilja från den politiska majoritetens sida att ta itu med de problem med nedskräpning och den trafikotrygghet som elrullbräderna orsakar. Ja, jag vet, jag har sagt det förut, men måste säga det igen.

Dimma som trafikolycksorsak?

Häromdagen kunde vi i massmedia inhämta information om hur ”dimman orsakade trafikolyckor” där bilar av olika slag var inblandade. Det är en märklig uppfattning att dimma skulle kunna påverka och styra fordonsrörelser så att det blir krockar och avkörningar. Jag var ute i dimman med mitt trampfordon. Nog kunde jag precis som vid en dimfri färd styra över både riktning och hastighet. Jag tror inte att det är annorlunda för bilar. Att lägga skulden på

dimman är bara att lägga ut dimridåer över den verkliga orsaken till olyckorna: för hög hastighet och bristande omdöme hos bilförarna.

Ta tillbaka vår skola! av Gunnar Stensson

I artikeln [Svensk skola – privatisering, sekretess och vinst](#) (VB 4/9-2020) berättade vi att Internationella Engelska skolan hade vägrat att svara på SDS- journalisten Emma Leijnses fråga om antalet obehöriga lärare. Det kunde skolan göra med stöd av sekretesslagen.

Internationella Engelska Skolan gör vinst genom att orsaka segregation bland eleverna i Lunds skolor. Skolans affärsidé är att ta in eleverna först när de börjar mellanstadiet. I lågstadiet visar det sig vilka elever som har bäst förutsättningar och vilka som har problem. Ett särskilt gångbart argument bland akademiker i en universitetsstad är skolans engelsk-undervisning. Så segregeras de privilegierade barnen från eleverna med större behov. Det drabbar alla grundskolor i stan.

Särskilt drabbas den närbelägna Klostergårdsskolan som är en låg- och mellanstadieskola. Detta läsår har den förlorat en hel klass. Kvar finns de – ofta högbegåvade – elever som har någon form av problem och därför behöver större resurser. Dem får Klostergårdsskolans personal ta ansvar för med mindre resurser.

Internationella Engelska skolan får de välanpassade akademikerbarnen som länge har köat för en plats där. De ger vinst eftersom de undervisas i stora klasser av obehöriga lärare, som sekretesslagstiftningen dessutom belagt med munkavle.

Klostergårdsskolan får sämre resurser på grund av skolpengssystemet. Skolpengarna hamnar ju i Engelska skolan. I Klostergårdsskolan minskar personalen samtidigt som behoven ökar. Två klasser får slås samman till en. Vänskapsförhållanden mellan elever bryts. Problemen blir större, men resurserna minskar.

Den idéburna Montessoriskolan i Sankt Lars-området drabbas på samma sätt som Klostergårdsskolan av Engelska Skolans giriga affärsidé.

Statistiska Centralbyrån fastslog i våras att sekretess måste råda på friskolorna därför att ”på det fria skolvalets marknad är dessa uppgifter sådana som friskolorna konkurrerar med”.

Däremot råder transparens på de kommunala skolorna. Där har de anställda dessutom meddelarskydd och frihet att avslöja skolhuvudmännens misstag och ibland ljusskygga hemligheter. Den friheten finns inte för personalen på friskolorna. Liberal frihet är bara för de rika. En vinststyrd friskola är ofri för personal, elever och föräldrar.

Systemet är orimligt. Skolverkets generaldirektör Peter Fredriksson säger: ”Det finns ingen som vill att betygsgenomsnitt på fristående skolor ska vara hemliga.”

Håkan Wielander, ordförande för Sveriges idéburna friskolor, anser att det är självklart att uppgifter måste vara offentliga. Att det inte är så beror på att vi har släppt in privat kapital och affärstänkande i skolväsendet.

Men det finns starka krafter som vill behålla sekretessen om friskolornas affärsverksamhet. Det kräver Centerpartiet.

Det kräver den tidigare chefredaktören för DN, Hans Bergström, som råkar vara gift med Internationella Engelska Skolans ägare Barbara Bergström.

Det kräver Annie Lööf och det kräver Lars Leijonborg, två av den demokratiska svenska skolans dödgrävare.

Om de får som de vill blir Sverige det första landet som betraktar en skattefinansierad skola som en del av det privata näringslivet.

Men det finns hopp att de inte får som de vill. Lagrådet har utrett ett förslag som är färdigt för tillämpning:

Offentlighetsprincipen ska gälla alla skolhuvudmän, så att alla dokument blir allmänna handlingar.

Huvudproblemet att Sverige är det enda land som tillåter vinstdrivande bolag driva skattefinansierad verksamhet är visserligen inte löst. Men det har hamnat i strålkastarljuset.

Flera av uppgifterna har hämtats från Jenny Maria Nilssons utomordentliga artikel [Vem äger Skolan](#), SDS 23/9. Läs den!